

Biskop Tor Singsaas, preken ved NRK-gudstjeneste 1.påskedag, (04.04.2010) i Havstein kirke.

Oppstandelses-opplevelser

Biskop: Kristus er oppstanden.

Menighet: Ja, han er sannelig oppstanden.

Gledelig påske!

Tidlig om morgen i soloppgangen stiger han plutselig ut av graven. Sola flommer over ham. Den tar i mot ham med jubel. Ja, den danser i glede.

Han strekker hendene mot den, og tar i mot – livet – luktene, fuglesangen, blomstene, trærne, humla og sommerfuglen, fjellene og markene. Han kjenner hjertet banke, -intenst. Det jubler inni ham. Snart skal han og møte menneskene igjen.

Underet har skjedd. Han var død. Men så rinner **den åttende** skapingsdag på jorden. Den nye dagen som forandrer alt. Kristus stiger ut, levende igjen. En ny tid bryter inn. Guds framtid som aldri opphører, som bare kommer, og kommer, og kommer – mot oss. Det viser at Gud fortsatt har tro på jorda og oss som lever her. Stadig ny framtid strømmer mot oss fra ham. Det er Kristus som kommer med framtida til oss!

I Kvinnerens minnekapell i Nidarosdomen har kunstneren Kristoffer Leirdal skapt et helt unikt krusifiks. Det er gyllent. Strålende. Det skinner. Det er den seirende Kristus som kommer ut av graven. Det er som han kommer fra mørket og ut i soloppgangen.

Et krusifiks? Dette er den korsfestede og oppstandne i en bevegelse og en skikkelse. Det er det unike ved dette kunststykke. For det forteller en sannhet om Gud. Du ser det er den korsfestede som kommer ut av graven. Han har fortsatt armene utstrakt som på korset, med naglemerker i hendene og på føttene. Det er noe av nerven i Johannes-evangeliets budskap. Guds vei på jorden var mot korset, og når Jesus Kristus var naglet til korset viste han Guds herlighet. Da viste han hvem Gud er. **Den lidende Gud**. En Gud som blir merket av menneskers liv, som tar innover seg våre liv. En smertenes mann. Han ble gjort til den minste. Foraktet. Gjort liten. Forlatt. Ikke regnet for noe. Ingen orket å se ham mer. Mistet alt. Den nederste på jord. Langfredagsmørke. Alt var tapt. Gud er den av oss som er lengst nede.

En merkelig Gud.

For å kunne være sammen med de langt nede blir han den laveste på jord.

Så kommer han jublende ut av graven og strekker seg ut mot livet og sola som flommer mot ham. Levende igjen! Du store under.

La oss i takknemlighet og undring lytte til;

“Påskemotett” av Bjarne Sløgedal.

Det står skrevet hos evangelisten Johannes i det 20. kap. v. 1 – 10:

¹Tidlig om morgenen den første dagen i uken, mens det ennå er mørkt, kommer Maria Magdalena til graven. Da ser hun at steinen foran graven er tatt bort. ² Hun løper av sted og kommer til Simon Peter og den andre disippelen, han som Jesus hadde kjær, og hun sier: «De har tatt Herren bort fra graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham.» ³ Da dro Peter og den andre disippelen ut og kom til graven. ⁴ De løp sammen, men den andre disippelen løp fortere enn Peter og kom først. ⁵ Han bøyd seg fram og så linklærne ligge der, men gikk ikke inn i graven. ⁶ Simon Peter kom nå etter, og han gikk inn. Han så linklærne som lå der, ⁷ og tørkleet som Jesus hadde hatt over hodet. Det lå ikke sammen med linklærne, men sammenrullet på et sted for seg selv. ⁸ Da gikk den andre disippelen også inn, han som var kommet først til graven. Han så og trodde. ⁹ Fram til da hadde de ikke forstått det Skriften sier, at han måtte stå opp fra de døde. ¹⁰ Disiplene gikk så hjem.

Dette er en av Bibelens vakreste fortellinger. Maria Magdalena som bare måtte til graven. Hennes fortvilelse var dyp, sorgen uutholdelig. Hun måtte være nær ham igjen. Koste hva det koste ville. Jesus hadde drevet ut syv onde ånder av henne fortelles det. Jeg tenker at Maria Magdalena var en som bar på en dyp fortvilelse i livet. Hun hadde ikke et eneste rom i sitt liv hvor hun kunne finne hvile. Hun var et jaget menneske, på flukt fra seg selv og andre. Det er fryktelig for et menneske å aldri finne fred noe sted. Og så møtte hun Jesus. Han jaget det vonde på dør! Hun ble fri! Og hun tok bolig i seg selv igjen. Siden da holdt hun seg nær ham, ja, hun nesten gikk og holdt i kappen hans.

Og nå var hun livende redd for at det vonde flyttet inn i henne igjen!

De siste dagene har vært fryktelige. Alle satt med en vanvittig langfredagsfølelse, - døden, ondskapen, sviket, kulde, hat, mørke hadde vunnet over ham som var så full av liv, og som ga liv til så mange.

..

Maria Magdalena finner steinen foran graven tatt vekk. Hun stopper opp, hiver etter pusten og styrter ned i byen til skjulestedet til disiplene og andpusten forteller hun det hun hadde oppdaget. – Og Peter og Johannes på dør. Løper. Kommer til graven. Den er tom.

De så og trodde. For plutselig husket de hans ord. “Den 3. dag skal jeg stå opp. Men jeg må lide først.” Temmelig prosaisk og nesten følelsesløst blir det fortalt oss.

Langfredagserfaringer og Oppstandelsesopplevelser er risset inn i livet vårt? Daglig.

At du mister liv – og at du får liv.

Vi møter av og til mennesker som stjeler liv fra oss. Som gjør oss små, som overser oss, tar verdighet fra oss. Det er en måte å miste litt av livet på. En slik daglig dose **langfredagserfaring** kan noen og enhver oppleve? Det verste du kan gjøre mot et medmenneske er å ta fra det livsmot. Det verste vi gjør mot all skapningen er å stjele liv fra den, - også vår sårede jord som stønner og sukker over vår måte å leve på i vårt overforbruk og overflod. Stjele liv. Knuse liv.

Hvilken konstant langfredagserfaring har ikke de barna levd i, som har opplevd årelangt misbruk av kirkens menn som de skulle forvente bar med seg i sitt liv budskapet fra Kristus, den oppstandne om at han har et særlig bankende hjerte for de minste blant oss. For et svik! Jeg vet ikke hvordan kirken skal make å gjenopprette tillit etter de skandaleoppslag vi de siste ukene har vært vitne til? Det er et overgrep så stort at en ikke kan forvente at ofrene noensinne kan make å tilgi overgriperne og kirka som institusjon, de som har opplevd å bli krenket så dypt. Vi må rope ut i vår eksistensielle nød og krise; **“Kyrie eleison.”** “Herre miskunne deg”. Hva har vi gjort i mot dine minste? For Kristus sier; “ Det du gjør imot en av mine minste, har du gjort i mot meg.” Så sterkt involverer Kristus seg i våre liv, i den minstes liv. **“ Kriste eleison”**.

For det er **Oppstandelsesopplevelser** i livet vi skal ha. Ikke langfredagserfaringer. At du får liv fra en annen. Det skjer og daglig. At det er noen mennesker som gir livsmot gjennom dagen, som gir en verdighet, som gjør deg stor, som stopper opp og blir hos deg. Når det er en som, nesten uventet våger å være hos deg og kjemper for deg, og forsvarer ditt liv når det er i ferd med å bli ødelagt. Sammen med slike tør du ta bolig i eget liv, og være den du er.

Men hvor har forsvarerne til de krenkede barna vært?

Gud våker. Gud sørger for at oppstandelsens krefter er mellom oss daglig. Han vil drive dødskreftene tilbake fra oss.

Det er hver dag streif av 1. påskedag som farer innover livet og vekker oss opp til ny tro på mennesket og skapningen. Og vilje i sitt liv til å stå på Kristi side i kamp for livet. Gi livsmot til medmenneske og skaperverk.

Vi liker å høre denne fortellingen om Jesu oppstandelse. – for vi er glad i livet, og vårt ønske er at livet skal seire over døden. Vi kjenner det strømmer liv ut av denne fortellingen. For Gud ånder på den, så den lever når den blir fortalt. Den skaper tro på at vi med Kristus skal seire over døden.

Kristus steg inn i verden på den åttende dag. Han er nyskaper av verden. Det pågår, - og pågår, - og pågår nå i dette øyeblikk. En nyskapning som hele tiden nedkjemper døden og holder dødskreftene tilbake fra oss. Kristus berører oss når vi møter medmennesker og medskapninger. Han står bak oss, med et bankende hjerte for livet på jord.

Dette utfordrer oss: Vi er på livets og Kristi side i verden; kjemper for livet til hverandre og for vår sårede jord;

- til ære for Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd som var og er og blir en sann Gud fra evighet til evighet.

Amen